

**ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**  
**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ**  
**ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ**  
**(12.12.2023)**

**Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի  
վերաբերյալ**

**2023 թվականի դեկտեմբերի 12-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին  
մասնակցում էին՝**

**ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի  
տեղակալներ Ա. Նուրբեկյանը և Հ. Խաչատրյանը, խորհրդի  
անդամներ Հ. Ղահրամանյանը, Դ. Նահապետյանը,  
Ա. Մանուկյանը, Լ. Սահակյանը, Ն. Ղազարյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց դեկտեմբերի 12-ի դրությամբ  
իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին  
գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային,  
ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Ներկայացվեցին արտաքին հատվածի ընթացիկ  
զարգացումները: Արձանագրվեց, որ չորրորդ եռամսյակում,  
ընթացող աշխարհաքաղաքական երևույթների և պահպանվող  
անորոշությունների պայմաններում, համաշխարհային և  
Հայաստանի Հանրապետության հիմնական գործընկեր երկրների  
տնտեսական ակտիվությունը շարունակում է դանդաղել: Այս  
զարգացումների և իրականացվող զսպող դրամավարկային  
քաղաքականության պարագայում միջազգային  
ապրանքահումքային շուկաներում դիտվում է գների նվազում,  
ինչպես նաև համաշխարհային տնտեսությունում գնաճային  
միջավայրը որոշակիորեն մեղմվում է: Այդուհանդերձ, ՀՀ հիմնական  
գործընկեր երկրներում գնաճի 12-ամսյա ցուցանիշները դեռևս  
պահպանվում են նպատակային ցուցանիշից բարձր  
մակարդակներում, ինչից ելնելով՝ այդ երկրների կենտրոնական  
բանկերն առաջիկայում կպահպանեն հարաբերականորեն զսպող  
դրամավարկային պայմանները: Գնահատվում է, որ նշված  
զարգացումների արդյունքում արտաքին հատվածից ՀՀ  
տնտեսության վրա ակնկալվում են գնանկումային ազդեցություններ:

Խորհուրդը քննարկեց ՀՀ տնտեսական իրավիճակը,  
արձանագրվեց, որ չորրորդ եռամսյակում տնտեսական  
ակտիվությունը մնում է բարձր՝ պայմանավորված հիմնականում  
ծառայությունների և շինարարության ոլորտներում արձանագրված

բարձր աճով: Եռամսյակի ընթացքում համախառն պահանջարկը ևս պահպանվում է բարձր մակարդակում՝ հիմնականում ի հաշիվ ներքին պահանջարկի աճի, որին էլ իր հերթին նպաստում է մասնավոր սպառման բարձր աճը՝ պայմանավորված նախկինում կուտակված խնայողությունների ծախսմամբ և եկամուտների շարունակական ավելացմամբ: Միաժամանակ, արտաքին պահանջարկը որոշ չափով թուլանում է՝ արտագուլեյով միջազգային այցելուների և զբոսաշրջիկների հոսքի դանդաղումը:

Քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները և փաստվեց, որ չորրորդ եռամսյակում ևս շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները հիմնականում ձևավորվել են քաղաքականության տոկոսադրույքի շուրջ: Միաժամանակ, վերջին ամիսներին տարածաշրջանային և աշխարհաքաղաքական զարգացումների հետևանքով պետական պարտատոմսերի շուկայում եկամտաբերության կորի ողջ երկայնքով դիտվել է եկամտաբերության բարձրացում: Նույն գործոններով պայմանավորված՝ արտարժույթի շուկայում դիտվել է որոշակի տատանողականություն, ինչին ԿԲ-ն արձագանքել է շուկայում իրավիճակային մասնակցությամբ (արտարժույթի վաճառքով)՝ ֆինանսական շուկայի բնականոն գործունեության ապահովման նպատակով: Արձանագրվեց նաև, որ արագացող ներքին պահանջարկի պայմաններում պահպանվում է ֆիզիկական անձանց սպառողական և հիփոթեքային վարկավորման աճի բարձր տեմպը:

Խորհուրդը քննարկեց գնաճային զարգացումները, որի ընթացքում փաստվեց, որ 2023 թ. նոյեմբերին՝ հոկտեմբերի նկատմամբ գրանցվել է 0.5% գնաճ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 1.1% գնաճի դիմաց: Ամսվա գնաճը պայմանավորվել է պարենային ապրանքների գների 0.6%, ոչ պարենային ապրանքների գների 0.3% և ծառայությունների սակագների 0.2% աճով: Արդյունքում՝ 12-ամսյա գնաճը նվազել է և նոյեմբերի վերջին կազմել -0.5%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը հոկտեմբերին կազմել է 0.0%: Արձանագրվեց նաև, որ արտաքին հատվածից գնանկումային ազդեցությունների և ՀՀ ԿԲ կողմից իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության պայմաններում պահպանվում է ցածր գնաճային միջավայր, ինչն արտահայտվում է նաև աշխատանքի շուկայում աշխատավարձերի աճի տեմպի և գնաճային սպասումների որոշակի նվազմամբ:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ մակրոտնտեսական սցենարների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների

քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Քաղաքականություն մշակող թիմը Խորհրդին էր ներկայացրել վերոնշյալ մակրոտնտեսական իրավիճակում առաջիկա տնտեսական զարգացման հեռանկարներից ածանցվող հնարավոր դրամավարկային ռիսկերը նկարագրող սցենարներ: Քննարկելով տնտեսական իրավիճակի զարգացման տարբեր սցենարներ՝ Խորհրդի անդամները միակարծիք էին, որ գնաճային միջավայրը շարունակում է մնալ ցածր՝ հիմնականում պայմանավորված արտաքին հատվածից փոխանցվող գնանկումային ազդեցությունների և ՀՀ ԿԲ կողմից իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում: Միաժամանակ, Խորհրդի գնահատմամբ, 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում դեռևս կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում: Խորհուրդի դիտարկմամբ, թեև Հայաստանի աշխատաշուկայում աշխատուժի առաջարկի ավելացման և Արցախից բռնի տեղահանված բնակչության սահուն ներգրավման արդյունքում կարող են ստեղծվել ներքին գնաճային միջավայրի էական թուլացման ռիսկեր, այնուամենայնիվ գնաճային սպասումների վերաբերյալ բարձր անորոշությունները պահպանվում են: Ուստի, նախանշված ռիսկերի կառավարման տեսանկյունից Խորհուրդն առավել նպատակահարմար էր գտնում շարունակել դրամավարկային պայմանների աստիճանական թուլացման ուղղվածությունը: Արդյունքում՝ **ԿԲ Խորհուրդը միաձայն որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը նվազեցնել 0.25 տոկոսային կետով:** Խորհուրդը նաև հաստատեց իր հետևողականությունը՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի հետագա կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը նաև գնահատում էր, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի՝ որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամուլի հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

## **Տոկոսադրույքի որոշում**

**ԿՈՂ**

**050.0221 L. 12.12.23**

**12 դեկտեմբերի 2023 թվականի թիվ 221 L**

### **ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

#### **Ո Ր Ո շ ՈՒ Մ Է.**

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 9.25%:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 10.75%:
3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 7.75%:
4. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությանը (կցվում է):
5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

**Հայաստանի Հանրապետության  
կենտրոնական բանկի նախագահ՝**

**Մարտին Գալստյան**

Երևան

**ՄԱՍՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**  
**12.12.2023**

2023 թ. դեկտեմբերի 12-ի նիստում ԿԲ Խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքն իջեցնել 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով 9.25%:

2023 թ. նոյեմբերին 12-ամսյա գնաճը նվազել է՝ ամսվա վերջին կազմելով -0.5%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը հոկտեմբերին կազմել է 0.0%:

Չորրորդ եռամսյակում համաշխարհային և Հայաստանի Հանրապետության հիմնական գործընկեր երկրների տնտեսական ակտիվությունը շարունակում է դանդաղել: Դա արտահայտվում է միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում գների և համաշխարհային գնաճի տեմպերի նվազմամբ: Նման իրավիճակում գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կպահպանեն հարաբերականորեն զսպող դրամավարկային պայմանները: Արդյունքում՝ արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա ակնկալվում են գնանկումային ազդեցություններ:

Չորրորդ եռամսյակում Հայաստանի Հանրապետությունում պահպանվում է բարձր տնտեսական ակտիվություն, որին նպաստում են շինարարության և ծառայությունների ճյուղերի բարձր աճերը: Արտաքին պահանջարկը դանդաղում է, իսկ ներքին պահանջարկը շարունակում է մնալ բարձր: Վերջինս հիմնականում արտահայտվում է մասնավոր սպառման բարձր աճով: Արտաքին հատվածից թույլ գնանկումային ազդեցությունների և իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության պայմաններում պահպանվում է ցածր գնաճային միջավայր, ինչն արտահայտվում է նաև աշխատանքի շուկայում աշխատավարձերի աճի տեմպի և գնաճային սպասումների որոշակի նվազմամբ:

Ստեղծված իրավիճակում **ԿԲ Խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում նվազեցնել քաղաքականության տոկոսադրույքը:** Խորհուրդը հետևողական է լինելու համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը գնահատում է, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Կենտրոնական բանկի հասարակայնության  
հետ կապերի ծառայություն